Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 29. marca 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Tureckom — Rozhodnutie č. 1/80 — článok 13 — Klauzula ‚standstill' — Právo na pobyt rodinného príslušníka tureckého pracovníka, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v niektorom členskom štáte — Prípadná existencia naliehavého dôvodu všeobecného záujmu odôvodňujúceho nové obmedzenia — Účinné riadenie migračných tokov — Povinnosť štátnych príslušníkov tretích štátov mladších ako 16 rokov mať povolenie na pobyt — Proporcionalita"

Vo veci C-652/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Darmstadt (Správny súd Darmstadt, Nemecko) z 1. decembra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 7. decembra 2015, ktorý súvisí s konaním:

Furkan Tekdemir, za ktorého podľa zákona konajú Derya Tekdemir a Nedim Tekdemir,

proti

Kreis Bergstraße,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), sudcovia J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, C. G. Fernlund a S. Rodin,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. októbra 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Furkan Tekdemir, za ktorého podľa zákona konajú Derya Tekdemir a Nedim Tekdemir, v zastúpení: R. Gutmann, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,

— rakúska vláda, v zastúpení: G. Hesse, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: D. Martin a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. decembra 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 13 rozhodnutia asociačnej rady č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie, pripojeného k dohode, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, ktorá bola podpísaná 12. septembra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstva na druhej strane a ktorá bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963 (Ú. v. ES 1964, 217, s. 3685; Mim. vyd. 11/011, s. 10) (ďalej len „dohoda o pridružení“).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu, v ktorom vystupujú na jednej strane Furkan Tekdemir (ďalej len „dieťa Tekdemir“), za ktorého podľa zákona konajú jeho rodičia pani Derya Tekdemir a pán Nedim Tekdemir, a na druhej strane Kreis Bergstrasse (Obvod Bergstrasse, Nemecko), vo veci zamietnutia tohto obvodu vydať mu povolenie na pobyt v Nemecku.

Právny rámec

Právo Únie

Dohoda o pridružení

3 Z článku 2 ods. 1 dohody o pridružení vyplýva, že jej cieľom je podporovať stále a vyrovnané posilňovanie obchodných a hospodárskych vzťahov medzi zmluvnými stranami s prihliadnutím najmä na nevyhnutnosť zabezpečiť urýchlený rozvoj hospodárstva Turecka a zvýšenie úrovne zamestnávania a životných podmienok tureckého ľudu.

4 Podľa článku 12 dohody o pridružení sa „zmluvné strany dohodli, že sa inšpirujú článkami [45, 46 a 47 ZFEÚ], aby medzi sebou postupne dosiahli voľný pohyb pracovníkov“ [*neoficiálny preklad*].

Rozhodnutie č. 1/80

5 Článok 13 rozhodnutia č. 1/80 znie:

„Členské štáty Spoločenstva a Turecko nemôžu zaviesť nové obmedzenia týkajúce sa podmienok prístupu k zamestnaniu pracovníkov a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa oprávnene zdržiavajú a sú legálne zamestnaní na ich území.“ [*neoficiálny preklad*]

6 Článok 14 rozhodnutia č. 1/80 znie:

„1. Ustanovenia tejto časti sa uplatňujú s výhradou obmedzení z dôvodu verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia.

2. Ustanovenia tohto oddielu sa nedotýkajú práv a povinností vyplývajúcich z vnútroštátnych právnych predpisov alebo dvojstranných dohôd uzavretých medzi Tureckom a členskými štátmi Spoločenstva, pokiaľ pre svojich štátnych príslušníkov zavádzajú výhodnejšiu právnu úpravu.“ [*neoficiálny preklad*]

Nemecké právo

7 § 4 Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (zákon o pobyte, zamestnaní a integrácii cudzincov na spolkovom území) z 30. júla 2004 (BGBl. 2004 I, s. 1950) v znení, ktoré sa uplatňuje na spor vo veci samej (ďalej len „AufenthG“), s názvom „Povinnosť mať povolenie na pobyt“, stanovuje:

„(1) Ak nie je v práve Európskej únie alebo v nariadení stanovené inak, alebo ak právo na pobyt nevyplýva z [dohody o pridružení], cudzinci potrebujú na vstup na spolkové územie alebo pobyt na ňom povolenie na pobyt. Povolenia na pobyt sa vydávajú ako:

1. vízum podľa § 6 ods. 1 bod 1 a ods. 3,

2. povolenie na pobyt (§ 7),

2a. modrá karta EÚ (§ 19a),

3. povolenie na usadenie sa (§ 9) alebo

4. povolenie na trvalý pobyt v EÚ (§ 9a).

…

(5) Cudzinec, ktorý má na základe [dohody o pridružení] právo na pobyt, je povinný preukázať existenciu práva na pobyt predložením povolenia na pobyt, pokiaľ nemá povolenie na usadenie sa alebo povolenie na trvalý pobyt v EÚ. Povolenie na pobyt sa vydáva na žiadosť.“

8 § 33 AufenthG s názvom „Narodenie sa dieťaťa na spolkovom území“ stanovuje:

„Odchylne od ustanovení § 5 a § 29 ods. 1 bod 2, dieťaťu, ktoré sa narodí na spolkovom území, možno z úradnej moci udeliť povolenie na pobyt, ak má jeden z jeho rodičov povolenie na pobyt, povolenie na usadenie sa alebo povolenie na trvalý pobyt v EÚ. Ak v čase narodenia obaja rodičia alebo rodič, ktorý má výlučné rodičovské práva, majú povolenie na pobyt, povolenie na usadenie sa alebo povolenie na trvalý pobyt v EÚ, dieťaťu narodenému na spolkovom území sa z úradnej moci vydá povolenie na pobyt. Pobyt dieťaťa narodeného na spolkovom území, ktorého otec alebo matka má v čase narodenia vízum alebo právo na pobyt bez vízovej povinnosti, sa považuje za povolený až do uplynutia platnosti víza alebo skončenia oprávneného pobytu bez vízovej povinnosti.“

9 § 81 AufenthG s názvom „Žiadosť o povolenie na pobyt“ stanovuje:

„(1) Ak nie je stanovené inak, povolenie na pobyt cudzincovi sa vydá iba na žiadosť.

(2) O povolenie na pobyt, ktoré… možno získať po vstupe na štátne územie, sa musí požiadať ihneď po tomto vstupe alebo v lehote stanovenej nariadením. V prípade dieťaťa narodeného na spolkovom území, ktorému sa povolenie na pobyt nevydalo z úradnej moci, žiadosť sa musí podať v lehote šiestich mesiacov od narodenia.

…“

10 § 2 Ausländergesetz (zákon o cudzincoch) z 28. apríla 1965 (BGBl. 1965 I, s. 353), v znení uplatňujúcom sa v deň, keď v Nemecku nadobudlo účinnosť rozhodnutie č. 1/80, stanovoval:

„(1) Cudzinci, na ktorých sa vzťahuje tento zákon a ktorí vstupujú na štátne územie a chcú sa na ňom zdržiavať, musia mať povolenie na pobyt. Povolenie na pobyt možno vydať, ak prítomnosť cudzinca neohrozuje záujmy Spolkovej republiky Nemecko.

(2) Povinnosť mať povolenie na pobyt sa nevzťahuje na cudzincov, ktorí:

1. nedosiahli vek 16 rokov,

…

3. sú od nej oslobodení podľa medzinárodných zmlúv,

(3) Spolkové ministerstvo vnútra môže s cieľom uľahčiť pobyt cudzincov nariadením rozšíriť okruh cudzincov, na ktorých sa nevzťahuje povinnosť mať povolenie na pobyt.

(4) Spolkové ministerstvo vnútra môže nariadením stanoviť, že cudzinci, ktorí nie sú povinní mať povolenie na pobyt, musia ohlásiť svoj pobyt.“

11 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu napokon vyplýva, že podľa § 7 ods. 4 a 5 tohto zákona správny orgán konajúci v rámci svojej voľnej úvahy môže časovo obmedziť povolenie na pobyt vydané maloletému cudzincovi, ktorý je vzhľadom na svoj vek oslobodený od povinnosti mať povolenie na pobyt.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Furkan Tekdemir, narodený v Nemecku 16. júna 2014, je tureckým štátnym príslušníkom.

13 Matka dieťaťa Tekdemir, ktorá je rovnako tureckou štátnou príslušníčkou, vstúpila na územie Nemecka 1. novembra 2013 na základe schengenského turistického víza. Dňa 12. novembra 2013 podala v kancelárii Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkový úrad pre migráciu a utečencov) v meste Giessen (Nemecko) žiadosť o azyl. V deň podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania stále prebiehalo konanie o tejto žiadosti. Matka dieťaťa Tekdemir nie je držiteľom povolenia na pobyt, ale ako žiadateľ o azyl má oprávnenie na pobyt.

14 Otec dieťaťa Tekdemir, ktorý je rovnako tureckým štátnym príslušníkom, vstúpil na územie Nemecka 13. novembra 2005. Od 1. februára 2009 vykonával rôzne zamestnania. Od 1. marca 2014 pracuje na plný úväzok.

15 Otec dieťaťa Tekdemir získal 21. apríla 2008 po prvýkrát povolenie na prechodný pobyt z humanitárnych dôvodov, ktorého platnosť bola predlžovaná až do 30. októbra 2013. Od 31. októbra 2013 bol držiteľom povolenia na pobyt platného do 6. októbra 2016, ktoré bolo vydané v súlade s § 4 ods. 5 AufenthG.

16 Dňa 23. septembra 2015 sa rodičia dieťaťa Tekdemir zosobášili. Do tohto dňa spoločne vykonávali rodičovské práva a povinnosti voči žalobcovi vo veci samej.

17 Dňa 10. júla 2014 dieťa Tekdemir, ktorého oprávnenosť pobytu v Nemecku počas šiestich mesiacov nasledujúcich po narodení konštatoval vnútroštátny súd, požiadalo o vydanie povolenia na pobyt podľa § 33 AufenthG.

18 Rozhodnutím z 27. júla 2015 obvod Bergstrasse zamietol túto žiadosť. Na odôvodnenie svojho zamietnutia predovšetkým uviedol, že príslušný orgán disponuje určitou mierou voľnej úvahy v súvislosti s otázkou, či sa má vydať povolenie na pobyt, a že v prejednávanej veci sa domnieval, že nebolo namieste využiť túto voľnú úvahu v prospech dieťaťa Tekdemir. Obvod Bergstrasse totiž uviedol, že nie je neprípustné vyžadovať od dieťaťa Tekdemir, aby postupovalo *a posteriori* prostredníctvom vízového konania, aj keby to nevyhnutne znamenalo, že toto dieťa a jeho matka budú prinajmenšom dočasne odlúčení od otca a manžela. Navyše sa domnieval, že nebolo neprimerané očakávať od otca dieťaťa Tekdemir, aby pokračoval v rodinnom alebo manželskom spoločenstve so svojím synom a manželkou v Turecku, keďže nemal priznané postavenie žiadateľa o azyl ani utečenca a rovnako ako jeho syn a manželka je tureckým štátnym príslušníkom. Napokon obvod Bergstrasse zdôraznil, že prítomnosť dieťaťa Tekdemir v Nemecku bola tolerovaná počas doby trvania azylového konania začatého jeho matkou.

19 Dieťa Tekdemir zastúpené svojimi rodičmi podalo proti tomuto rozhodnutiu žalobu na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

20 Vnútroštátny súd sa domnieva, že povinnosť štátneho príslušníka tretieho štátu mladšieho ako 16 rokov mať povolenie na pobyt predstavuje nové obmedzenie v zmysle článku 13 rozhodnutia č. 1/80.

21 Keďže však takáto povinnosť sleduje cieľ účinného riadenia migračných tokov, vnútroštátny súd sa pýta, či tento cieľ predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu umožňujúci opodstatnenie takéhoto obmedzenia, a v prípade, ak áno, aké sú kvalitatívne požiadavky, ktoré treba nastoliť vo vzťahu k naliehavému dôvodu všeobecného záujmu v súvislosti s týmto cieľom.

22 Za týchto podmienok Verwaltungsgericht Darmstadt (Správny súd Darmstadt, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Predstavuje cieľ účinného riadenia migračných tokov naliehavý dôvod všeobecného záujmu, na základe ktorého možno tureckému štátnemu príslušníkovi narodenému na spolkovom území odoprieť oslobodenie od požiadavky povolenia na pobyt, ktorého sa môže domáhať na základe klauzuly ‚standstill' obsiahnutej v článku 13 rozhodnutia č. 1/80?

2. Ak Súdny dvor odpovie na uvedenú otázku kladne, aké kvalitatívne požiadavky sa majú klásť na ‚naliehavý dôvod všeobecného záujmu' vo vzťahu k cieľu účinného riadenia migračných tokov?"

O prejudiciálnych otázkach

23 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 13 rozhodnutia č. 1/80 vykladať v tom zmysle, že cieľ účinného riadenia migračných tokov predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu umožňujúci opodstatnenie vnútroštátneho opatrenia prijatého po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia v dotknutom členskom štáte, ukladajúceho štátnym príslušníkom tretích štátov mladším ako 16 rokov povinnosť mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do tohto členského štátu a zdržiavať sa v ňom, a v prípade kladnej odpovede, či je takéto opatrenie primerané vzhľadom na sledovaný cieľ.

24 Na to, aby sa odpovedalo na otázky položené vnútroštátnym súdom, je v prvom rade potrebné preveriť, či vnútroštátne opatrenie, o ktoré ide vo veci samej, predstavuje nové obmedzenie v zmysle článku 13 rozhodnutia č. 1/80, ako sa domnieva vnútroštátny súd.

25 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že klauzula „standstill" uvedená v článku 13 rozhodnutia č. 1/80 zakazuje vo všeobecnosti zavedenie každého nového vnútroštátneho opatrenia, ktorého cieľom alebo následkom je podmieniť výkon slobody voľného pohybu pracovníkov, ktorí sú tureckými štátnymi príslušníkmi, na vnútroštátnom území

prísnejšími podmienkami, ako sú podmienky, ktoré sa uplatňovali v čase nadobudnutia účinnosti uvedeného rozhodnutia v dotknutom členskom štáte (rozsudok zo 7. novembra 2013, Demir, C-225/12, EU:C:2013:725, bod 33 a citovaná judikatúra).

26 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy uplatňujúcej sa na skutkové okolnosti veci samej musia mať štátni príslušníci tretích štátov, vrátane osôb mladších ako 16 rokov, povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do Nemecka a zdržiavať sa v ňom. Pokiaľ však ide o deti štátnych príslušníkov tretích štátov narodené v tomto členskom štáte, ktorých jeden z rodičov má povolenie na pobyt v Nemecku, ako je dieťa Tekdemir, príslušný orgán im môže z úradnej moci vydať povolenie na pobyt.

27 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu tiež vyplýva, že podľa vnútroštátnej právnej úpravy uplatňujúcej sa v deň nadobudnutia účinnosti rozhodnutia č. 1/80 v Nemecku štátni príslušníci tretích štátov mladší ako 16 rokov boli oslobodení od povinnosti mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do tohto členského štátu a zdržiavať sa v ňom. Na základe tejto výnimky majú tieto maloleté deti právo na pobyt a sú tak v rovnakom postavení ako štátni príslušníci tretích štátov, ktorí majú povolenie na pobyt. Takto priznané právo na pobyt týchto maloletých detí však môže byť *a posteriori* časovo obmedzené správnym orgánom pri výkone jeho voľnej úvahy.

28 Vnútroštátny súd po tom, čo pristúpil k porovnaniu medzi vnútroštátnou právnou úpravou existujúcou v deň nadobudnutia účinnosti rozhodnutia č. 1/80 a vnútroštátnou právnou úpravou dotknutou vo veci samej, konštatoval, pričom nemecká vláda mu v tom neprotirečí, že podmienky vstupu do Nemecka a pobytu v ňom pre štátnych príslušníkov tretích štátov mladších ako 16 rokov, upravené touto poslednou uvedenou právnou úpravou, sú prísnejšie než podmienky upravené prvou uvedenou právnou úpravou.

29 Vnútroštátny súd okrem toho uvádza, že hoci vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej osobitne neupravuje zlúčenie rodiny, môže mať vplyv na zlúčenie rodiny tureckého pracovníka, ako je otec dieťaťa Tekdemir, pokiaľ tak, ako v prejednávanej veci, uplatnenie tejto právnej úpravy sťaží takéto zlúčenie. Nemecká vláda nespochybňuje ani toto konštatovanie.

30 Preto je potrebné vychádzať z uvažovania, že vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej sprísnila podmienky zlúčenia rodiny pre tureckých pracovníkov, ako je otec dieťaťa Tekdemir, v porovnaní s podmienkami existujúcimi v čase nadobudnutia účinnosti rozhodnutia č. 1/80 v Nemecku.

31 V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, vnútroštátna právna úprava, ktorá sprísňuje podmienky zlúčenia rodiny tureckým pracovníkom oprávnene sa zdržiavajúcim v dotknutom členskom štáte v porovnaní s podmienkami, ktoré sa uplatňovali v čase nadobudnutia účinnosti rozhodnutia č. 1/80 v tomto členskom štáte, predstavuje nové obmedzenie výkonu voľného pohybu týchto tureckých pracovníkov v uvedenom členskom štáte v zmysle článku 13 tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. apríla 2016, Genc, C-561/14, EU:C:2016:247, bod 50).

32 Vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej preto predstavuje nové obmedzenie v zmysle článku 13 rozhodnutia č. 1/80.

33 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že obmedzenie, ktorého cieľom alebo následkom by bolo podmienenie výkonu voľného pohybu pracovníkov tureckého štátneho príslušníka na vnútroštátnom území prísnejšími podmienkami, než sú podmienky, ktoré sa uplatňovali v čase nadobudnutia účinnosti rozhodnutia č. 1/80, je zakázané okrem prípadov, že patrí medzi obmedzenia uvedené v článku 14 tohto rozhodnutia alebo je odôvodnené naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, je

vhodné na zabezpečenie realizácie sledovaného cieľa, ktorý je legitímny, a nejde nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné (rozsudok z 12. apríla 2016, Genc, C-561/14, EU:C:2016:247, bod 51 a citovaná judikatúra).

34 V prejednávanej veci je potrebné poznamenať, že vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej nepatrí medzi obmedzenia uvedené v článku 14 rozhodnutia č. 1/80, keďže ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania pripomienok nemeckej vlády, táto právna úprava sleduje cieľ účinného riadenia migračných tokov.

35 V dôsledku toho je v druhom rade potrebné preveriť, či účinné riadenie migračných tokov predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu umožňujúci opodstatnenie nového obmedzenia v zmysle článku 13 rozhodnutia č. 1/80, ako to tvrdí nemecká vláda.

36 V tejto súvislosti je potrebné uviesť dôležitosť, ktorú právo Únie priznáva cieľu účinného riadenia migračných tokov, ako vyplýva z článku 79 ods. 1 ZFEÚ, ktorý výslovne uvádza tento cieľ medzi cieľmi, ktoré sleduje spoločná prisťahovalecká politika vytvorená Úniou.

37 Okrem toho je potrebné konštatovať, že takýto cieľ nie je v rozpore s cieľmi uvedenými v článku 2 ods. 1 dohody o pridružení, ani cieľmi uvedenými v odôvodneniach rozhodnutia č. 1/80.

38 Súdny dvor navyše uznal, že cieľ zamedziť neoprávnenému vstupu a pobytu predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu v súvislosti s článkom 13 rozhodnutia č. 1/80 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2013, Demir, C-225/12, EU:C:2013:725, bod 41).

39 Ako uviedol generálny advokát v bode 17 svojich návrhov, za týchto okolností cieľ účinného riadenia migračných tokov môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý môže opodstatniť nové obmedzenie v zmysle článku 13 rozhodnutia č. 1/80.

40 V treťom rade je potrebné preveriť, či vnútroštátne opatrenie, o ktoré ide vo veci samej, je vhodné na zabezpečenie realizácie sledovaného cieľa a či nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

41 Pokiaľ ide vhodnosť tohto opatrenia v súvislosti so sledovaným cieľom, povinnosť štátnych príslušníkov tretích štátov mladších ako 16 rokov mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do dotknutého členského štátu a zdržiavať sa v ňom, nepochybne umožňuje kontrolu zákonnosti pobytu týchto štátnych príslušníkov v tomto členskom štáte. Keďže účinné riadenie migračných tokov vyžaduje kontrolu týchto tokov, takéto opatrenie je vhodné na zabezpečenie dosiahnutia tohto cieľa. V zásade teda môže opodstatniť dodatočné obmedzenie napriek klauzule „standstill“.

42 Pokiaľ ide o otázku, či vnútroštátne opatrenie, o ktoré ide vo veci samej, ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, je potrebné uviesť, že povinnosť štátnych príslušníkov tretích štátov, vrátane osôb mladších ako 16 rokov, mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do Nemecka a zdržiavať sa v ňom, v zásade nemožno samu osebe považovať za neprimeranú vzhľadom na sledovaný cieľ.

43 Zásada proporcionality však rovnako vyžaduje, aby podmienky uplatnenia takejto povinnosti nešli nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

44 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že § 33 AufenthG priznáva príslušnému orgánu širokú mieru voľnej úvahy pri rozhodnutí, či je alebo nie je za okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, potrebné vydať povolenie na pobyt.

45 Ako v prejednávanej veci vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, obvod Bergstrasse využil voľnú úvahu, ktorú má k dispozícii, a zamietol žiadosť o vydanie povolenia na pobyt pre dieťa Tekdemir, pričom na jednej strane sa domnieval, že nie je neprípustné, aby postupovalo *a posteriori* prostredníctvom vízového konania, aj keby to nevyhnutne znamenalo, že toto dieťa a jeho matka budú prinajmenšom dočasne odlúčení od otca a manžela, a na druhej strane, že rovnako nebolo neprimerané očakávať od otca dieťaťa Tekdemir, aby pokračoval v rodinnom alebo manželskom spoločenstve so svojím synom a manželkou v Turecku.

46 Je teda nesporné, že uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, na tureckého pracovníka, ako je otec dieťaťa Tekdemir, má za následok, že tento pracovník si bude musieť vybrať medzi pokračovaním vo svojej zárobkovej činnosti v Nemecku, pričom jeho rodinný život bude podstatne narušený, alebo vzdaním sa uvedenej činnosti bez záruky opätovného prijatia do zamestnania po prípadnom návrate z Turecka.

47 Nemecká vláda pritom spresňuje, že ak vnútroštátne právo stanovuje povinnosť začať *a posteriori* konanie na udelenie víza, v rámci ktorého bude možné preskúmať existenciu podmienok zlúčenia rodiny žalobcu vo veci samej so svojím otcom, nijako tým nevylučuje možnosť takéhoto zlúčenia rodiny. Žalobca vo veci samej pritom bude musieť začať takéto konanie z Turecka, aby získal povolenie na pobyt na to, aby mohol vstúpiť do Nemecka a zdržiavať sa v ňom v rámci zlúčenia rodiny.

48 Nič v spise predloženom Súdnemu dvoru však neumožňuje usudzovať, že na kontrolu oprávnenosti pobytu štátnych príslušníkov tretích štátov mladších ako 16 rokov v dotknutom členskom štáte a následne na zabezpečenie dosiahnutia cieľa zaručiť účinné riadenie migračných tokov je nevyhnutné, aby deti, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, narodené v tomto členskom štáte a oprávnene sa zdržiavajúce v tomto štáte od svojho narodenia, museli odísť do tretieho štátu, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, a začať z tohto tretieho štátu konanie, v rámci ktorého sa preskúmajú takéto podmienky.

49 V tejto súvislosti sa netvrdilo a o to menej ani nepreukázalo, že jedine odchod žalobcu vo veci samej z územia Nemecka a následné začatie konania na udelenie víza by umožnilo príslušnému orgánu posúdiť oprávnenosť jeho pobytu v rámci zlúčenia rodiny.

50 Naopak, nič neumožňuje usudzovať, že príslušný orgán už teraz nemá k dispozícii všetky nevyhnutné dôkazy na rozhodnutie o práve na pobyt žalobcu vo veci samej v Nemecku v rámci zlúčenia rodiny a že príslušný orgán nebude môcť vykonať toto preskúmanie tak, aby sa vyhlo všetkým ťažkostiam uvedeným v bode 46 tohto rozsudku, v rámci rozhodnutia týkajúceho sa vydania povolenia na pobyt na základe § 33 AufenthG.

51 Preto vzhľadom na to, že za okolností, ako sú okolnosti prejednávanej veci, uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy vedie k dôsledkom, ako sú dôsledky opísané v bode 46 tohto rozsudku, je potrebné usudzovať, že takéto uplatnenie je neprimerané vzhľadom na sledovaný cieľ.

52 Za týchto okolností je potrebné dospieť k záveru, že v súvislosti s článkom 13 rozhodnutia č. 1/80 podrobnosti uplatňovania povinnosti pre štátnych príslušníkov tretích štátov mladších ako 16 rokov mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť na územie dotknutého členského štátu a zdržiavať sa na ňom, pokiaľ ide o deti, ako je žalobca vo veci samej, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, narodené v dotknutom členskom štáte a ktorých jeden z rodičov je tureckým pracovníkom s povolením na pobyt v tomto členskom štáte, idú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa účinného riadenia migračných tokov.

53 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné odpovedať na otázky položené vnútroštátnym súdom tak, že článok 13 rozhodnutia č. 1/80 sa má vykladať v tom zmysle, že cieľ účinného riadenia migračných tokov môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu umožňujúci opodstatnenie vnútroštátneho opatrenia prijatého po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia v dotknutom

členskom štáte, ukladajúceho štátnym príslušníkom tretích štátov mladším ako 16 rokov povinnosť mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do tohto členského štátu a zdržiavať sa v ňom. Takéto opatrenie však nie je primerané vzhľadom na sledovaný cieľ, pokiaľ podrobnosti uplatňovania týkajúce sa detí, ako je žalobca vo veci samej, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov narodenými v dotknutom členskom štáte a ktorých jeden z rodičov je tureckým pracovníkom oprávnene sa zdržiavajúcim v tomto členskom štáte, idú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

O trovách

54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 13 rozhodnutia asociačnej rady č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie, pripojeného k dohode, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, ktorá bola podpísaná 12. septembra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstva na druhej strane a ktorá bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963, sa má vykladať v tom zmysle, že cieľ účinného riadenia migračných tokov môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu umožňujúci opodstatnenie vnútroštátneho opatrenia prijatého po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia v dotknutom členskom štáte, ukladajúceho štátnym príslušníkom tretích štátov mladším ako 16 rokov povinnosť mať povolenie na pobyt na to, aby mohli vstúpiť do tohto členského štátu a zdržiavať sa v ňom.

Takéto opatrenie však nie je primerané vzhľadom na sledovaný cieľ, pokiaľ podrobnosti uplatňovania týkajúce sa detí, ako je žalobca vo veci samej, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov narodenými v dotknutom členskom štáte a ktorých jeden z rodičov je tureckým pracovníkom oprávnene sa zdržiavajúcim v tomto členskom štáte, idú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

Podpisy